

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин і права

Кафедра права

Декан факультету міжнародних відносин і права
В.В. Третько
вересня 2023 року

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Цивільне право України

Освітньо-професійна програма Право

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Таблиця 1 – Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач	Герц Алла Анатоліївна
Профайл викладача	http://pravo.khnu.km.ua/profesorско-vykladatskyj-sklad/
E-mail викладача	agerc@ukr.net
Контактний телефон	заповнюється за домовленістю
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=5658
Консультації	Очні: п'ятниця, 3-я пара, 4-416 он-лайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Таблиця 2- Загальна характеристика дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин							Форма семестрового контролю		
			Європейські кредити	Години	Аудиторні заняття							Залік	Іспит	
					Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні роботи	Індивідуальна робота студентів	Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проект			Курсова робота
Д	2	3	4	120	34	17		17		56		30	+	
Д	2	4	4	120	72	36		36		48				+
Всього			8	240	106	53		53		104		30		

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Цивільне право України» є основною фаховою дисципліною і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 081 «Право» за освітньо-професійною програмою «Право». Дисципліна викладається для студентів денної форми навчання юридичної спеціальності. Пари викладання використовуються лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); усне опитування, тестування, контрольна робота, самостійна робота (індивідуальні завдання).

Пререквізити: – «Латинська мова»; «Теорія держави і права».

Кореквізити: – «Цивільне процесуальне право України»; «Міжнародне приватне право»; «Сімейне право України».

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни: є засвоєння студентами положень цивільного законодавства, теоретичних знань інститутів цивільного права України, а також формування практичних умінь і навиків щодо правильного тлумачення та застосування цивільно-правових норм, що регулюють зазначену сферу цивільних відносин.

Завдання дисципліни: ознайомлення студентів з основними положеннями цивільного законодавства; сприяння глибокому засвоєнню змісту правових актів, стимулювати до самостійної роботи з ними; ознайомлення з системою цивільного права і використання її складових елементів при вирішенні конкретних правових питань; застосування теоретичних положень на практиці; закладення і розвиток навиків складання відповідних документів; чітке уявлення про роль права в забезпеченні функціонування цивільних відносин, аналіз прав та обов'язків їх учасників.

Очікувані результати навчання.

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання, формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми, пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту, а також природу та зміст основних правових явищ і процесів.

Таблиця 3 – Тематичний і календарний план дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
1	Цивільне право як галузь права України	Цивільне право як галузь права України	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Цивільне право як галузь права України», підготовка до семінарського заняття за темою №1, Вибір теми реферату.	4	1,2,3,4,5[С.8-14],13[С.20-38],15[С.5-32]
2	Цивільне законодавство	Цивільне законодавство	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Цивільне законодавство», підготовка до семінарського заняття за темою №2.	5	1,2,3,4,5[С.13-19],13[С.39-53],15[С.33-56]
3	Цивільні правовідносини	Цивільні правовідносини	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Цивільні правовідносини», підготовка до семінарського заняття за темою №3, підготовка до контрольної роботи	5	1,2,3,4,5[С.19-25],13[С.53-67],15[С.98-112]
4	Фізичні особи як суб'єкти цивільного права	Фізичні особи як суб'єкти цивільного права	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Фізичні особи як суб'єкти цивільного права» підготовка до семінарського заняття за темою №4	5	1,2,3,4,5[С.25-32],13[С.81-100],15[С.113-138]
5	Поняття і ознаки юридичної особи	Поняття і ознаки юридичної особи	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Поняття і ознаки юридичної особи», підготовка до семінарського заняття за темою №5	5	1,2,3,5[С.32-43],6,11,12,13[С.122-153],15[С.139-205]
6	Об'єкти цивільних прав (правовідносин)	Об'єкти цивільних прав (правовідносин)	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Об'єкти цивільних прав (правовідносин)»,	5	1,2,3,4,5[С.58-65],13[С.171-188],14[С.235-246], 15[С.214-250]

			підготовка до семінарського заняття за темою №6.		
7	Правочини	Правочини	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Правочини», підготовка до семінарського заняття за темою №7.	5	1,2,3,5[C.65-74],13[C.321-341],15[C.271-330]
8	Представництво. Строки та терміни. Позовна давність.	Представництво. Строки та терміни. Позовна давність.	Опрацювання лекційного матеріалу за темою № 8 та завдання для самостійної роботи «Представництво. Строки та терміни. Позовна давність», підготовка до семінарського заняття за цією темою.	5	1,2,3,5[C.85-93],13[C.341-356],14[C.328-335],15[C.331-342]
9	Особисті немайнові права фізичної особи	Особисті немайнові права фізичної особи	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Особисті немайнові права фізичної особи», підготовка до семінарського заняття за темою №9	5	1,2,3,4,5[C.74-78], 13[C.214-290],14[C.250-265], 15[C.251-270]
10	Загальні положення про право власності.	Загальні положення про право власності.	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Загальні положення про право власності», підготовка до семінарського заняття за темою №10.	5	1,2,3,4,5[C.93-103], 13[C.357-380], 15[C.405-432]
11	Загальні положення права інтелектуальної власності.	Загальні положення права інтелектуальної власності.	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Загальні положення права інтелектуальної власності», підготовка до семінарського заняття за темою №11, підготовка до контрольної роботи	5	1,2,3,5[C.103-113], 13[C.462-528], 15[C.533-598]
12	Загально-теоретичні положення договірних права.	Загально-теоретичні положення договірних права.	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Загально-теоретичні положення договірних права», підготовка до семінарського заняття за темою №12	5	1,2,3,4,5[C.134-141],13[C.608-626]
13	Договір купівлі-продажу.	Договір купівлі-продажу.	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Договір купівлі-продажу», підготовка до семінарського заняття за темою №13	5	1,2,3,5[C.141-143]
14	Договір дарування; довічного утримання (догляду).	Договір дарування; довічного утримання (догляду).	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Договір дарування; довічного утримання (догляду)», підготовка до семінарського заняття за темою №14.	5	1,2,3,5[C.145-146]
15	Загальні положення договору найму	Загальні положення договору найму	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для	5	1,2,3,5[C.146-148],11

	(оренди).	(оренди).	самостійної роботи «Загальні положення договору найму (оренди)», підготовка до семінарського заняття за темою №15, підготовка до тестового контролю		
16	Договори про виконання робіт.	Договори про виконання робіт.	Опрацювання лекційного матеріалу за темою № 16 та завдання для самостійної роботи «Договори про виконання робіт», підготовка до захисту рефератів.	5	1,2,3,5[С.149-153]
17	Загальні положення договорів про надання послуг	Загальні положення договорів про надання послуг	Опрацювання лекційного матеріалу за темою № 17 та завдання для самостійної роботи «Загальні положення договорів про надання послуг»	5	1,2,3,5[С.153-15],11,14[С.603-614]
18	Страховання.	Страховання.	Опрацювання лекційного матеріалу за темою № 19 та завдання для самостійної роботи «Страховання»	5	1,2,3,5[С.163-164],11
19	Договір доручення; договір комісії.	Договір доручення; договір комісії.	Опрацювання лекційного матеріалу за темою № 19 та завдання для самостійної роботи «Договір доручення; договір комісії»	5	1,2,3,5[С.159-163],11
20	Особливості договорів позики; кредиту; банківського вкладу; банківського рахунку та факторингу.	Особливості договорів позики; кредиту; банківського вкладу; банківського рахунку та факторингу.	Опрацювання лекційного матеріалу за темою № 20 та завдання для самостійної роботи «Особливості договорів позики; кредиту; банківського вкладу; банківського рахунку та факторингу»	5	1,2,5[С.164-172],8
21	Загальні положення про спадкування.	Загальні положення про спадкування.	Опрацювання лекційного матеріалу за темою № 21 та завдання для самостійної роботи «Загальні положення про спадкування»	5	1,2,4,5[С.203-238]
			Всього	104	

Примітка: * Лекції і практичні заняття проводяться щотижня по дві години

Політика дисципліни.

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, курсову роботу та інші домашні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. При виконанні курсової роботи з дисципліни студент має дотримуватися політики доброчесності. У разі наявності плагіату він отримує незадовільну оцінку і має виконати курсову роботу за новою темою.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування; засвоєння теоретичного матеріалу з тем перевіряється тестовим контролем; якість виконання, набуття теоретичних знань і практичних навичок перевіряється шляхом розв'язання задач та захисту курсової роботи. Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми; вміння студента обґрунтувати прийняті рішення та

розв'язувати задачі; своєчасне виконання домашніх завдань з теми.

Захист курсової роботи здійснюється публічно перед комісією, призначеною завідувачем кафедри відповідно до графіка.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів у третьому семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Самостійна, індивідуальна робота	Підсумковий контроль
II семестр			Залік
ЗС	ТК:	Р	
УО	Т №1-9	1	
ВК: 0,6	0,2	0,2	

Примітка: СЗ – семінарські заняття; ТК – тестовий контроль; Р – реферат; УО – усне опитування; Т – теми дисципліни; ВК – ваговий коефіцієнт.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів у четвертому семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Самостійна, індивідуальна робота	Підсумковий контроль
III семестр			Іспит 0,4
СЗ	ТК:	Р	
УО	Т №10-21	1	
ВК: 0,4	0,1	0,1	

Примітка: СЗ – семінарські заняття; ТК – тестовий контроль; Р – реферат; УО – усне опитування; Т – теми дисципліни; ВК – ваговий коефіцієнт.

Оцінювання тестових завдань

Тестове завдання для кожного студента складається з десяти тестів, кожен з яких оцінюється чотирма балами. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 20.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестове завдання	1 - 10	11-20	21-30	31-40
Оцінка	2	3	4	5

Якщо відповідь на тестове завдання має 2-3 правильних значення, а студент зумів вказати частину з них, то сума балів у цьому випадку буде пропорційна кількості правильних відповідей. Наприклад, у тесті є три правильних відповіді, а студент вказав лише дві з них, тоді він отримує за тестове завдання два бали з трьох.

На тестування відводиться 15 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі графи для відповідей повинні бути заповнені цифрами, що відповідають правильним, на погляд студента, відповідям. Через 15 хвилин студенти здають викладачу завдання з талонами відповідей. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він повинен перездати її у встановленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. У випадку, коли студент не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється мінімальна оцінка „задовільно”.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання
A	4,75-5,00	5	Зараховано Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків. Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками. Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками. Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
B	4,25-4,74	4	
C	3,75-4,24	4	
D	3,25-3,74	3	

E	3,00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Питання для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗДОБУТИХ СТУДЕНТАМИ ЗНАНЬ У ТРЕТЬОМУ СЕМЕСТРІ

1. Поняття цивільного права (як галузь права, система законодавства, наука про цивільне право, навчальна дисципліна)
2. Цивільне право як приватне право.
3. Премет цивільного права як галузі права.
4. Метод цивільного права як галузі права.
5. Функції цивільного права.
6. Система цивільного права.
7. Поняття цивільного законодавства.
8. Цивільний кодекс України – основний акт цивільного законодавства.
9. Міжнародні договори.
10. Аналогія закону, аналогія права.
11. Значення судової практики.
12. Поняття цивільних правовідносин.
13. Загальна характеристика суб'єктів і об'єктів цивільних правовідносин.
14. Зміст цивільних правовідносин.
15. Види цивільних правовідносин.
16. Підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин.
17. Поняття фізичної особи.
18. Поняття цивільної правоздатності, її зміст.
19. Поняття дієздатності фізичної особи.
20. Обмеження дієздатності фізичної особи та визнання її недієздатною.
21. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою та оголошення її померлою.
22. Фізична особа як підприємець.
23. Поняття цивільного суб'єктивного права, цивільного інтересу та цивільного обов'язку.
24. Поняття опіки та піклування. Призначення опікуна та піклувальника.
25. Основні права та обов'язки опікуна та піклувальника.
26. Припинення опіки та піклування.
27. Поняття і ознаки юридичної особи.
28. Цивільна правосуб'єктність юридичних осіб.
29. Класифікація юридичних осіб.
30. Створення та припинення діяльності юридичних осіб.
31. Філії, представництва юридичних осіб.
32. Юридичні особи приватного права.
33. Повне товариство. Управління, ведення справ, розподіл прибутку, права і обов'язки учасників повного товариства, ліквідація.
34. Командитне товариство. Основні положення про командитне товариство, управління товариством, ліквідація товариства.
35. Товариство з обмеженою відповідальністю. Поняття, статутний капітал, управління товариством, ліквідація товариства.
36. Акціонерне товариство. Створення, статут, статутний капітал, управління товариством.
37. Виробничий кооператив.
38. Поняття та класифікація об'єктів цивільних правовідносин.
39. Речі як б'єкти цивільних правовідносин.
40. Цінні папери як об'єкти цивільних правовідносин.

41. Інформація як об'єкт цивільних прав.
42. Особисті немайнові блага як об'єкти цивільних прав.
43. Загальні положення про особисті немайнові права фізичної особи.
44. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування особи.
45. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи.
46. Захист немайнових прав фізичної особи.
47. Поняття захисту цивільних прав і інтересів.
48. Способи захисту суб'єктивного цивільного права та інтересу.
49. Юрисдикційні форми захисту цивільного права і інтересу.
50. Самозахист цивільних права та інтересів.
51. Поняття правочину.
52. Види правочинів.
53. Укладання, тлумачення змісту правочину, відмова від правочину.
54. Недійсні правочини, їх види.
55. Правові наслідки визнання правочину недійсним.
56. Поняття представництва.
57. Підстави виникнення та види представництва.
58. Представництво за довіреністю.
59. Комерційне представництво.
60. Передоручення.
61. Представництво без повноважень.
62. Поняття строків в цивільному праві. Значення строків у цивільному праві.
63. Класифікація строків в цивільному праві. Обчислення строків в цивільному праві.
64. Позовна давність.
65. Зупинення строків позовної давності, переривання перебігу позовної давності.
66. Наслідки сплину позовної давності.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗДОБУТИХ СТУДЕНТАМИ ЗНАТЬ У ЧЕТВЕРТОМУ СЕМЕСТРІ

1. Поняття договору в цивільному праві.
2. Свобода договору та її межі.
3. Класифікація договорів у цивільному праві.
4. Зміст договору. Істотні умови договору.
5. Укладення договору. Оферта і акцепт.
6. Зміна і розірвання договору: підстави та правові наслідки.
7. Поняття та ознаки договору купівлі-продажу, його значення в сучасних умовах, сфера застосування та джерела правового регулювання.
8. Сторони в договорі купівлі-продажу. Право продажу речі. Форма договору купівлі-продажу.
9. Зміст договору купівлі-продажу. Предмет договору. Кількість, асортимент, комплектність, якість товару, тара і упаковка. Комплект товару. Ціна в договорі купівлі-продажу.
10. Права та обов'язки продавця. Правові наслідки порушення продавцем своїх зобов'язань.
11. Права та обов'язки покупця. Правові наслідки порушення покупцем своїх зобов'язань.
12. Договір роздрібною купівлі-продажу.
13. Договір поставки.
14. Договір постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу.
15. Договір міни (бартеру).
16. Договір дарування: поняття, ознаки, сфера застосування. Сторони в договорі. Предмет договору дарування. Форма договору.
17. Відмова від договору дарування. Розірвання договору дарування.
18. Договір ренти.
19. Договір довічного утримання: поняття, ознаки. Сторони у договорі.
20. Форма договору довічного утримання (догляду). Зміст договору.
21. Обов'язки набувача за договором. Забезпечення виконання договору довічного утримання (догляду).
22. Припинення договору довічного утримання (догляду).

23. Договір найму (оренди): поняття, ознаки, сфера застосування та джерела правового регулювання. Сторони в договорі. Форма договору найму (оренди).
24. Предмет договору найму (оренди). Плата за користування майном. Строк договору найму (оренди).
25. Права і обов'язки сторін за договором найму (оренди). Припинення договору найму (оренди).
26. Договір прокату
27. Договір оренди земельної ділянки.
28. Договір найму будівлі або іншої капітальної споруди.
29. Договір найму (оренди) транспортного засобу.
30. Договір фінансового лізингу
31. Договір найму житла: поняття, ознаки. Сторони у договорі найму житла. Особи, які постійно проживають з наймачем. Тимчасові мешканці.
32. Предмет договору найму житла. Плата за користування житлом. Строк договору найму житла.
33. Права та обов'язки сторін за договором найму житла. Припинення договору.
34. Договір позички.
35. Договір підяду: поняття, ознаки, сфера застосування, джерела правового регулювання. Сторони в договорі підяду. Система генерального підяду.
36. Предмет договору підяду. Ціна в договорі підяду. Кошторис. Строки у договорах підяду.
37. Права та обов'язки сторін за договором підяду. Ризики підрядника. Правові наслідки порушення зобов'язань за договором підяду.
38. Договір побутового підяду.
39. Договір будівельного підяду.
40. Договір підяду на проектні та пошукові роботи.
41. Поняття та види перевезень, джерела їх правового регулювання.
42. Договір перевезення вантажу: поняття, ознаки. Сторони в договорі. Укладення договору. Перевізні документи. Довгострокові договори.
43. Права та обов'язки сторін за договором перевезення вантажу.
44. Відповідальність за порушення умов договору перевезення вантажу.
45. Договір перевезення пасажирів і багажу.
46. Договір транспортного експедирування.
47. Договір зберігання: поняття, ознаки, сфера застосування, джерела правового регулювання.
48. Сторони в договорі зберігання. Професійний зберігач. Форма договору зберігання.
49. Зміст договору зберігання. Права та обов'язки сторін, порядок їх виконання.
50. Відповідальність зберігача за втрату (нестачу) чи пошкодження речі. Особливості відповідальності професійного зберігача.
51. Зберігання на товарному складі.
52. Зберігання речей в камерах схову. Зберігання речей в гардеробі. Зберігання речей у готелі.
53. Страхування як цивільно-правовий інститут. Поняття страхування та джерела його правового регулювання. Види і форми страхування. Суб'єкти страхових правовідносин.
54. Договір страхування: поняття, ознаки. Укладення, форма і зміст договору страхування.
55. Права і обов'язки сторін за договором страхування. Відмова від здійснення страхової виплати.
56. Припинення договору страхування. Недійсність договору страхування.
57. Договір доручення.
58. Договір комісії.
59. Договір управління майном.
60. Договір позики: поняття, ознаки, джерела правового регулювання. Сторони в договорі.
61. Зміст договору позики. Форма договору.
62. Кредитний договір: поняття, ознаки, джерела правового регулювання. Сторони в кредитному договорі.
63. Зміст кредитного договору. Форма договору.
64. Договір банківського вкладу: поняття, ознаки, джерела правового регулювання. Види вкладів. Сторони та порядок укладення договору.
65. Права та обов'язки сторін за договором банківського вкладу, їх виконання.
66. Договір банківського рахунку: поняття, ознаки, джерела правового регулювання. Сторони та порядок укладення договору.
67. Права та обов'язки сторін за договором банківського рахунку. Овердрафт. Підстави і черговість списання коштів з рахунку.

68. Договір факторингу.
69. Договір про спільну діяльність: поняття, ознаки, сфера застосування, джерела правового регулювання. Сторони в договорі. Форма договору про спільну діяльність. Зміст договору.
70. Договір простого товариства.
71. Зобов'язання із односторонніх правомірних дій.
72. Поняття та елементи зобов'язання із відшкодування шкоди. Підстави (умови) виникнення зобов'язання із відшкодування шкоди.
73. Способи відшкодування шкоди, завданої майну потерпілого. Урахування вини потерпілого та матеріального становища фізичної особи, яка завдала шкоду при вирішенні питання про відшкодування шкоди.
74. Відшкодування шкоди, завданої працівником. Відшкодування, завданої підрядником. Відшкодування шкоди, завданої учасником (членом) підприємницького товариства, кооперативу.
75. Відшкодування шкоди, завданої органами публічної влади, їх службовими чи посадовими особами.
76. Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду.
77. Відшкодування шкоди, завданої малолітньою, неповнолітньою, недієздатною, обмежено дієздатною особою.
78. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки.
79. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я або смертю потерпілого.
80. Зобов'язання із відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт чи послуг.
81. Зобов'язання із набуття чи збереження майна без достатньої правової підстави.
82. Поняття та види спадкування. Спадщина, її склад. Об'єкти, які не входять до складу спадщини.
83. Підстави для відкриття спадщини. Час і місце відкриття спадщини.
84. Спадкоємці. Усунення від права на спадкування.
85. Поняття та види заповітів. Право на заповіт та його суб'єкти. Право на обов'язкову частку у спадщині.
86. Форма і зміст заповіту. Скасування та зміна заповіту. Недійсність заповіту.
87. Спадкування за законом.
88. Здійснення права на спадкування. Порядок і строки прийняття спадщини. Відмова від прийняття спадщини. Спадкова трансмісія. Відумерлість спадщини.
89. Свідоцтво про право на спадщину та порядок його одержання. Внесення змін до свідоцтва про право на спадщину. Визнання свідоцтва недійсним.
90. Спадковий договір.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. –1996. –№30. –Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №40-48. – Ст. 356.
3. Господарський кодекс України // Офіційний вісник України. –2003. –№11. –Ст. 462.
4. Сімейний кодекс України // Відомості Верховної Ради України.-2002.-№21-22.- Ст.135.
5. Цивільне право України: посібник для аудиторного і самостійного вивчення курсу / кол. авт.; за ред. проф. Є.О. Харитонова, доц. І.В. Давидової, доц. К.Г. Некіт. - Одеса: Фенікс, 2016.-570с.Х.:Право,-2011.-т.1.-656с.

Додаткова література

6. Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку: Закон України від 14.05.2015 № 417 // Голос України, 2015, № 101 від 10.06.2015
7. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 // Відомості Верховної Ради України, 2015. – № 13 – Ст.93
8. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.15 // Відомості Верховної Ради України. - 2015 – № 13 – Ст. 91

9. Кот О. О. Здійснення та захист суб'єктивних цивільних прав: проблеми теорії та судової практики: монографія. – Київ: Алерта, 2017. 494 с.
10. Оновлення Цивільного кодексу України: формування підходів: колективна монографія / за ред. А.С. Довгерта, Є.О. Харитонова. Одеса: Гельветика, 2020. 674 с.
11. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу: монографія / за заг. ред. Н.С. Кузнецової. 2-ге вид., доп. і перероб. Одеса: Гельветика, 2022. 908 с.
12. Слома В. М. Цивільно-правові зобов'язання з множинністю суб'єктів: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 384 с.
13. Стефанчук М. О. Цивільна правосуб'єктність фізичних осіб та особливості її здійснення: монографія. Київ: Арттек, 2020. 479 с.
14. Цивільне право України: Загальна частина: Підручник / В.Г. Фазикош, С.Б. Булеца, Р.Б. Олійник та ін.; за ред. В.Г. Фазикоша, С.Б. Булеци.- К.: Знання, 2010.-631с.
15. Цивільне право України: Підручник: У 2-х кн./О.В.Дзера (кер.авт.кол.), Д.В.Боброва, А.С. Довгерт та ін.; За ред.. О.В.Дзери, Н.С. Кузнецової.-2-е вид., доп. і перероб. Кн.1.-К.: Юрінком Інтер, 2004,-736с.
16. Цивільне право: підручник: у 2т. /В.І.Борисова (кер.авт.кол.) Л.М.Баранова, Т.І.Бегова та ін.: за ред.. В.І.Борисової, І.В.Спасибо-Фатєєвої, В.Л.Яроцького.- Х.:Право,-2011.-Т.1.-656с.
17. Харитонов Є. О., Харитонова О. І. Оновлення (кодифікації і рекодифікації) цивільного законодавства України: досвід, проблеми та перспективи: монографія. Одеса: Фенікс, 2020. 462 с.

Професор кафедри права

Алла ГЕРЦ

Гарант ОПП Право

Степан КРАВЧУК

Зав. кафедри права

Микола ВАВРИНЧУК